

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЗВО «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ ІВАНА
ЗОЛОТОУСТОГО»**

Факультет гуманітарних наук

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

СИЛАБУС

Педагогічна (асистентська) виробнича практика

Освітньо-професійна програма Богослов'я

Спеціальність 041 Богослов'я

Галузь знань 04 Богослов'я

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 15 вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація
3. Мета та цілі практики
4. Результати практики (компетентності)
5. Організація практики
6. Система оцінювання практики
7. Політика
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна (асистентська) виробнича практика
Викладач (-і)	Копчук-Кашецька Марія Степанівна
Контактний телефон викладача	0978452471
E-mail викладача	maria270775@ukr.net
Формат практики	Організаційно-педагогічна, навчально-виховна і науково-дослідна діяльність у вищому закладі.
Обсяг практики	90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://ifaiz.edu.ua/novyny/690-sylabusy-kshd-mag.html
Консультації	Очні консультації: просягом практики кожного дня
2. Анотація Педагогічну (асистентську) виробничу практику у вищому навчальному закладі проходять магістри спеціальності 041 «Богослов'я» на другому курсі в першому семестрі. Дана практика передбачає формування та розвиток у майбутніх фахівців професійних умінь і навичок на базі отриманих теоретичних знань у реальних умовах діяльності вищого навчального закладу, створення умов для самореалізації та самовизначення особистості магістра. У результаті проходження педагогічної (асистентської) виробничої практики здобувачі вищої освіти ознайомлюються із основними нормативними документами, які регламентують навчально-виховний процес у вищому навчальному закладі; особливостями системи контролю, перевірки, оцінювання та обліку навчальних досягнень студентів закладу вищої освіти; традиційними та альтернативними технологіями навчання, виховання і розвитку студентів закладу вищої освіти. Магістри, перебуваючи на практиці, мають змогу працювати з нормативними освітніми документами; правильно й доцільно використовувати в практиці свої роботи науково-теоретичні засади; педагогіки вищої школи, психології, спеціальних методик навчання; здійснювати контроль, перевірку, оцінювання та облік навчальних досягнень студентів з різних дисциплін. Здобувачі вищої освіти за час проходження педагогічної (асистентської) виробничої практики розробляють конспекти лекцій, практичних та семінарських занять із застосуванням ефективних методів і форм навчання; здійснюють аналіз та самоаналіз проведених занять та виховного заходу; планують та організовують навчально-виховний процес відповідно до вимог вищого навчального закладу; виготовляють наочність та дидактичний матеріал до різних видів навчально-виховної діяльності студентів.	
3. Мета та цілі практики	
<i>Мета практики</i> – закріплення суттєвих теоретичних знань і набуття професійних якостей викладача, які відповідають вимогам сучасного суспільства, а також формування особистих людських якостей фахівців. <i>Завдання практики є наступним:</i> - ознайомлення студентів безпосередньо у ході навчального процесу з основними формами, принципами і методами викладання педагогічних дисциплін, з передовим педагогічним досвідом і його практичним опануванням; - вивчення методичного досвіду й системи навчальної роботи кафедри і викладача-методиста, до яких на період практики прикріплюються студент; - ознайомлення з плануванням та організацією навчальних занять та оволодіння методикою організації та контролю роботи студентів у навчальному процесі; - опанування засобів і методів організації та контролю самостійної роботи студентів; - оволодіння методикою підготовки до навчальних занять і методикою викладання навчального матеріалу шляхом відвідування лекцій викладачів, самостійного проведення навчальних занять під керівництвом та у присутності викладача-методиста; - участь у розробці навчальних завдань і матеріалів для поглибленої самостійної роботи студентів, що входять у систему методичного забезпечення навчального процесу. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати: - сутність та особливості методології наукового дослідження; - основні принципи роботи з емпіричною базою дослідження; - методи наукових досліджень; - види інформаційного забезпечення та використанні джерел інформації у науково-дослідній роботі; - наукознавчі та методологічні основи наукових досліджень;	

- особливості організації науково-дослідної роботи;
 - вимоги до оформлення результатів науково-дослідної роботи;
 - етичні та правові основи наукової діяльності тощо.
 - повинні **уміти**:
 - застосовувати понятійний апарат методології наукових досліджень;
 - відбирати та аналізувати необхідну інформацію;
 - формулювати мету, завдання та гіпотезу наукового дослідження;
 - планувати та проводити емпіричні дослідження;
 - порівнювати отримані результати дослідження із теоретичними обґрунтуванням проблеми;
 - формулювати висновки наукового дослідження;
 - оприлюднювати та упроваджувати результати науково-дослідної практики;
 - складати звіти та доповіді тощо.
- Під час проходження практики студент **зобов'язаний**:
- суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти;
 - сумлінно виконувати завдання практики, передбачені програмою;
 - виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт і гуманність;
 - систематично виконувати завдання з практики та своєчасно подавати на перевірку необхідну мент документацію.

4. Результати практики (компетентності)

У результаті вивчення дисципліни студент повинен отримати:

інтегральні компетентності:

ІК-1 Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

загальні компетентності:

ЗК-4 Здатність працювати в команді та самостійно, уміння мотивувати людей для досягнення спільних цілей

ЗК-5 Володіння державною та іноземною мовами як усно, так і письмово за професійним спрямуванням

ЗК-8 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

ЗК-9 Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються

ЗК-12 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, бути критичним і самокритичним

ЗК-15 Здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування

фахові компетентності:

ФК-4 Здатність викладати богословські предмети різним аудиторіям за допомогою різних методів

ФК-5 Здатність визначати взаємозв'язок між богослов'ям та іншими галузями знань

ФК-9 Відкритість та конструктивне сприйняття критики і готовність до подальшого особистісного, практичного та академічного розвитку

ФК-11 Вміння застосовувати основи педагогіки і психології у навчально-виховному процесі у закладах вищої освіти

ФК-14 Здатність застосовувати богословські знання в професійному та суспільному житті, відповідно до прав людини, загальнолюдських та європейських цінностей

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН-1 Мати критичне розуміння сучасної богословської проблематики та методів її осмислення у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей

ПРН-9 Мати здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних обґрунтованих висновків, а також знань та пояснень, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються

ПРН-11 Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування

ПРН-12 Мати здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним

ПРН-14 Брати відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку

стратегічного розвитку команди

ПРН-38 Знати основні етапи праці із бібліографією, архівами, постановкою проблематики, складанням плану наукової роботи

ПРН-39 Уявляти основні принципи методології викладання богословських дисциплін та вміти перевірити їх на практиці

ПРН-40 Знати сутність процесів навчання й виховання у вищій школі та їх психологопедагогічних основ, нові технології навчання та шляхи вдосконалення майстерності викладача

Програмні результати навчання

Знання професійних основ педагогічної діяльності, дидактики вищої школи, традиційних та інноваційних форм навчання і педагогічних технологій, наукової організації праці викладача ВНЗ, особливостей управлінсько-економічної освіти.

Вміння підготовки і проведення лекцій, семінарських (практичних) занять, використання активних методів навчання, організації самостійної і науково-дослідної роботи студентів і оцінювання знань студентів.

Знання психологічних особливостей студентів, педагогічної взаємодії з ними, уміння спілкуватися.

Вміння формування оптимального творчого потенціалу, найвищої продуктивності праці, прагнення до самовдосконалення, досягнення найвищої професійної майстерності.

Вміння управляти діяльністю колективу, планувати його роботу, забезпечувати його ефективність;

Вміння приймати рішення у нестандартних ситуаціях, здійснювати дослідження, експериментальну роботу, планувати, прогнозувати пізнавальні та педагогічні процеси.

Знання сутності, особливості навчально-виховного процесу у вищій школі.

Знання тенденцій, особливості розвитку системи вищої освіти в Україні та зарубіжних країнах.

Знання суперечності, психічні функції, особливості розвитку молодшої людини студентського віку.

Знання структури, психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Знання критеріїв відбору, принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі.

Знання методів навчання і форми організації навчання студентів.

Знання норми, критерії оцінювання знань, умінь студентів, повідомлення їм та отримання від них зворотного зв'язку.

Знання сутність, особливості, методи, прийоми виховання студентів.

Знання педагогічних умінь діяльності викладача вищої школи.

Знання особливості вербальної і невербальної поведінки викладача.

Знання сутність, напрями, організації спілкування зі студентами.

Знання етапів, способів розв'язання конфліктів зі студентами.

Знання шляхів, умов формування студентської спільноти.

Знання методів науково-педагогічних досліджень.

Вміння ставити навчальну мету, планувати, відбирати, структурувати зміст лекцій, практично-семінарських та інших занять, використовуючи освітні інновації та враховуючи вікові та особистісні риси студентів.

Вміння розвивати інтерес студентів до змісту навчального курсу.

Вміння складати програму навчальної дисципліни та робочу навчальну програму з курсу, розробляти сучасне наукове-методичне забезпечення.

Вміння застосовувати методи, прийоми, технології організації навчально-пізнавальної діяльності студентів (бесіди, діалог, дискусії, мозкові атаки, сюжетно-рольові ігри, роботи в групах тощо)

Вміння застосовувати методи, прийоми організації виховного впливу на студентів.

Вміння організовувати спілкування зі студентами у навчальний і позанавчальний час.

Вміння організовувати, саморегулювати невербальну поведінку у процесі спілкування зі

студентами.					
Вміння розв'язувати педагогічні конфлікти у різноманітних ситуаціях.					
Вміння застосовувати методи науково-педагогічного дослідження у роботі зі студентами.					
Вміння аналізувати різноманітні педагогічні ситуації.					
Здатність аналізувати сучасний стан і головні тенденції сучасного розвитку освіти в Україні і за кордоном, шляхи інтеграції системи вітчизняної освіти в Загальноєвропейський простір вищої освіти.					
Здатність застосовувати одержані знання на практиці, використовувати знання з педагогіки і психології вищої школи для розробки методики викладання фахових дисциплін, аналізу психолого-педагогічних ситуацій та взаємодій зі студентами, проектування елементів навчального процесу.					
Здатність визначати темперамент особистості, особливості уваги, пам'яті, мислення студентів і застосовувати ці знання для вдосконалення індивідуального підходу до студентів.					
Здатність планувати свою кар'єру і готувати до цього студентів.					
5. Організація практики					
Обсяг практики					
Вид практики				Загальна кількість годин	
Педагогічна (асистентська) виробнича практика				90 год	
Ознаки практики					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий	
Перший	041.04 Богослов'я		Другий	Нормативний	
Тематика					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Ваг а оці нки	Те р мі н ви ко на нн я
Модуль 1. Організаційн о-педагогічна діяльність.	Консул ьтації	1.Белікова В. В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. Коваленко О. Е. – Харків : УПА, 2003. – 43 с. 2.Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи. К., 2003. 3.Енциклопедія освіти / Акад. пед.. наук України ; гол. Ред. В.Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. 4.Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи.. К., 2000. 5.Туркот Т. Педагогіка вищої школи. К., 2011. 6.Інтернет-ресурси.	Ознайомлення з системою роботи вищого закладу освіти. Матеріально-технічним і методичним забезпеченням; вивчення умов навчання та діяльності студентів; ознайомлення з системою планування навчально-виховної роботи; ознайомлення з правилами ведення та оформлення документації; проведення поточної організаційно педагогічної роботи з студентами; підготовка матеріалів, що демонструють проведення різних видів педагогічної діяльності; (30 год)	20 б	1 ти ж

Модуль 2. Науково-дослідна діяльність.	Консультації	1.Белікова В. В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. Коваленко О. Е. – Харків : УПА, 2003. – 43 с. 2.Виховна система школи / упоряд. В. В. Григораш. – Харків : Вид. група «Основа», 2005. – 128 с. 3.Мороз І. В. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах : навч. посібник / І. В. Мороз, О. Г. Ярошенко. – К., 2003. – 90 с. 4.Педагогічна практика студентів : Інструктивні матеріали / уклад. Д.Д.Герцюк, Т.В.Равчина, С.Б.Цюра, Х.П.Мазепа. – Львів : Видав. Центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 80 с. 5.Інтернет-ресурси.	Вивчення науково-методичної літератури про удосконалення педагогічної діяльності; спостереження та аналіз лекцій в вищій школі; взаємовідвідування занять магістрантів практикантів зі складанням аналізу їх проведення; самоаналіз проведених занять; спостереження за роботою студентів на заняттях, визначення індивідуальних Використання наукових принципів, методів при підготовці й читанні лекцій і проведенні семінарських занять; Підготовка й проведення студентських наукових конференцій та підготовка доповідей на засіданні наукових гуртків, проблемних груп. (30 год.)	20 б.	1 тиждень
Модуль 3. Навчально-виховна робота	Консультації	1.Белікова В. В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. Коваленко О. Е. – Харків : УПА, 2003. – 43 с. 2.Виховна система школи / упоряд. В. В. Григораш. – Харків : Вид. група «Основа», 2005. – 128 с. 3.Педагогічна практика студентів : Інструктивні матеріали / уклад. Д.Д.Герцюк, Т.В.Равчина, С.Б.Цюра, Х.П.Мазепа. – Львів : Видав. Центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 80 с. 4.Педагогічна практика : навчально-методичний посібник / уклад. А. В. Іванченко, О. А. Дубасенюк, А. А. Сбруєва, О. Є. Антонова. – Житомир : Житомир. держ. ун-т, 2005. – 126 с. 5.Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / уклад. : Чепурно І.П., Брюханова Н.О., Комишан А.І., Васильєва М.П., Коваленко Д.В., Белей О.Й. – Харків : УПА, 2008. – 50 с.	Студенти-практиканти під керівництвом викладача-методиста знайомляться з організацією навчально-методичного та виховного процесу, особливостями методичної роботи; Студент-практикант повинен відвідувати лекції, семінарські заняття і консультації керівника-методиста, відвідувати лекції і семінарські заняття, які проводять колеги, а також приймати участь у їх рецензуванні; Студенти самостійно читають лекції (1-2 лекції), проводять семінарські заняття (1-2 заняття). Під час практики відбувається повне залучення студентів до	40 б.	1 тиждень

		6.Сергійчук О. М. Організація педагогічної практики у педагогічному університеті : навчально-методичний посібник для студентів, магістрантів педагогічних університетів / О. М. Сергійчук, В. І. Скутіна, Н. П. Онищенко. – Переяслав-Хмельницький, 2005. – 47 7.Інтернет-ресурси.	навчального процесу: вони проводять також консультації, ведуть навчально-методичну роботу; Тексти лекцій обсягом 10-15 сторінок машинопису та методичні розробки семінарських занять подаються на перевірку керівникові практики, тільки після цього студент допускається до читання лекцій і проведення семінарських занять; На залікових лекціях присутні викладачі-методисти кафедри і студенти. По закінченні лекції, семінарського заняття відбувається їх обговорення, в якому беруть участь всі присутні. Під час обговорення висловлюються зауваження теоретичного й методичного характеру, відзначаються позитивні й негативні аспекти занять, звертається увага на методику використання наочних та інших засобів активізації навчального процесу. Хід обговорення фіксується у протоколі, який додається до матеріалів практики; (30 год.)		
Всього				80 б.	
Залік			2 год.	20 б.	
Все разом			90 год.	100 б.	
6. Система оцінювання практики					
Загальна система оцінювання практики	Вид контролю – залік. Оцінювання педагогічної (асистентської) виробничої практики здійснюється за 100-бальною шкалою. При виставленні загальної оцінки з практики враховуються: оцінки за всі види діяльності магістранта практиканта (індивідуальний звіт студента – 5 балів, проведення лекцій та аналіз конспектів – 20 балів, проведення практичних та аналіз конспектів – 20 балів, проведення виховного заходу та аналіз конспекту – 10 балів; психолого-педагогічна характеристика на студента – 5 балів, психолого-педагогічна характеристика на групу – 5 балів, індивідуальне творче				

	завдання – 10 балів, оформлення матеріалів практики – 5 балів; оцінка захисту практики – 20 балів. Захист матеріалів практики відбувається при комісії, відповідно до розпорядження вищого закладу освіти.
Умови допуску до захисту практики	Магістрант допускається до захисту матеріалів практики, якщо впродовж трьох тижнів був присутній на базі практики, виконав всі поставлені перед ним завдання. Обов'язковою умовою допуску до захисту є наявність всіх звітних документів практики.

7. Політика практики

Політика педагогічної (асистентської) виробничої практики передбачає:

Неприпустима відсутність на базі практики, невиконання поставлених завдань. Щотижня відбуваються консультації із керівником практики і керівниками методистами, які є обов'язковими для відвідування. Неприпустимими є плагіат та списування конспектів лекцій, їх аналізу, індивідуального звіту та іншої звітної документації практики. Якщо магістрант не виконав більше 80% завдань, він не буде допущений до захисту практики. Обов'язковим для отримання допуску до захисту практики є відвідування бази практики, здійснення організаційно-педагогічної, навчально-виховної та науково-дослідної діяльності у вищому навчальному закладі, а також наявність всіх звітних документів педагогічної (асистентської) виробничої практики.

8. Рекомендована література

Базова література

1. Белікова В. В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. Коваленко О. Е. – Харків : УПА, 2003. – 43 с.
2. Виховна система школи / упоряд. В. В. Григораши. – Харків : Вид. група «Основа», 2005. – 128 с.
3. Мороз І. В. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах : навч. посібник / І. В. Мороз, О. Г. Ярошенко. – К., 2003. – 90 с.
4. Педагогічна практика студентів : Інструктивні матеріали / уклад. Д. Д. Герцюк, Т. В. Равчина, С. Б. Цюра, Х. П. Мазепа. – Львів : Видав. Центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 80 с.
5. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах (освітньо-кваліфікаційні рівні «бакалавр», «спеціаліст») : початковий посібник / уклад. : Соловей М. І., Ніколаєва С. Ю., Спіцин Є. С., Кудіна В. В., Бражник Н. О., Демчук В. С. – К.: Ленвіт, 2010. – 133 с.
6. Педагогічна практика : навчально-методичний посібник / уклад. А. В. Іванченко, О. А. Дубасенюк, А. А. Сбруєва, О. Є. Антонова. – Житомир : Житомир. держ. ун-т, 2005. – 126 с.
7. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / уклад. : Чепурно І. П., Брюханова Н. О., Комишан А. І., Васильєва М. П., Коваленко Д. В., Белей О. Й. – Харків : УПА, 2008. – 50 с.
8. Сергійчук О. М. Організація педагогічної практики у педагогічному університеті : навчально-методичний посібник для студентів, магістрантів педагогічних університетів / О. М. Сергійчук, В. І. Скутіна, Н. П. Онищенко. – Переяслав-Хмельницький, 2005. – 47 с.
9. Соловей М. І. Організація педагогічної практики в кредитно-модульній системі навчання (освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр», «спеціаліст») / М. І. Соловей, С. Ю. Ніколаєва, Є. С. Спіцин, В. В. Кудіна, Н. О. Бражник, В. С. Демчук. – К. : Ленвіт, 2006. – 106 с.

Допоміжна література

1. Вовченко І. І. Педагогічна практика в школі / І. І. Вовченко, Т. Б. Кутек. – Житомир : ЖДУ, 2007. – 48 с.
2. Кузьмінський А. І. Педагогіка : завдання і ситуації / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання-Прес, 2003. – 429 с.
3. Мазоха Д. С. Педагогіка : навчальний посібник / Д. С. Мазоха, Н. І. Опанасенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
4. Максимюк С. П. Педагогіка : навчальний посібник / С. П. Максимюк. – К. : Кондор, 2005. – 667 с.
5. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. / Н. Є. Мойсеюк. – К., 2007. – 656 с.
6. Науково-дослідна робота в закладах освіти : методичний посібник / укл. Ю. О. Турапов, В. І. Уруський. – Тернопіль : АСТОН, 2001. – 140 с.
7. Омеляненко В. Л. Педагогіка : завдання і ситуації / В. Л. Омеляненко, А. І. Кузьмінський, Л. П. Вовк. – К. : Знання-Прес, 2006. – 423 с.

8. Підгурська В. Ю. Педагогічна практика як важлива передумова становлення майбутнього вчителя-класовода / В. Ю. Підгурська // Вісник Житомирського державного у-ту. Педагогічні науки. – Житомир, 2013. – Вип. 68. – С. 3-8.

Інтернет ресурси

1. <http://sites.google.com/site/pedagogicnapraktikavkpu/vidi-pedagogicnoie-praktiki> /probni-uroki/pidrucnik
2. <http://franko.lviv.ua/Pedagogika/prasc>
3. http://pidruchniki.com/19240701/pedagogika/pedagogichna_virobnicha_praktika_studentiv.

Викладач
